

Guía Docente				
Datos Identificativos				2022/23
Asignatura (*)	Principios de Facenda Pública	Código	611G01021	
Titulación	Grao en Economía			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Economía			
Coordinación	Prado Dominguez, A. Javier	Correo electrónico	ajavier.prado@udc.es	
Profesorado	Campo Villares, Manuel Octavio del Casal Rodríguez, Bruno Prado Dominguez, A. Javier	Correo electrónico	m.campov@udc.es bruno.casal@udc.es ajavier.prado@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Esta materia introductoria abarca temáticas relacionadas co ensino de: *. A análise do comportamento económico dos suxeitos individuais e das empresas na súa relación co sector público. *. A análise económica dos gastos públicos e o orzamento. *. A análise económica dos ingresos públicos. O seu principal obxectivo é o de servir de introdución ás demais materias que se cursarán no grao en Economía que teñen que ver, directa ou indirectamente, coa actividade económica e financeira do sector público.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	CE1- Contribuír á boa xestión da asignación de recursos tanto no ámbito privado como no público.
A2	CE2-Identificar e anticipar problemas económicos relevantes en relación coa asignación de recursos en xeral, tanto no ámbito privado como no público.
A3	CE3-Aportar racionalidade á análise e á descripción de calquera aspecto da realidade económica.
A4	CE4-Avaliar consecuencias e distintas alternativas de acción e seleccionar as mellores, dados os obxectivos.
A5	CE5-Emitir informes de asesoramento sobre situación concretas da economía (internacional, nacional ou rexional) ou de sectores da mesma.
A6	CE6-Redactar proxectos de xestión económica a nivel internacional, nacional ou rexional. Integrarse na xestión empresarial.
A7	CE7-Identificar as fontes de información económica relevante e o seu contido.
A8	CE8-Entender as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais acerca de cómo funciona a economía.
A9	CE9-Derivar dos datos información relevante imposible de recoñecer por non profesionais.
A10	CE10-Usar habitualmente a tecnoloxía da información e as comunicación en todo a seu desempeño profesional.
A11	CE11Leer e comunicarse no ámbito profesional en máis dun idioma, en especial en inglés.
A12	CE12-Aplicar á análise dos problemas criterios profesionais baseados no manexo de instrumentos técnicos.
A13	CE13-Comunicarse con fluidez no seu contorno e traballar en equipo.
B1	CB1 - Que os estudantes demostren posuir e comprender coñecementos nun área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e que soe encontrar nun nivel que, aínda que se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
B2	CB2 - Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dun xeito profesional e posúan as competencias que se demostran por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da su entorna de traballo.
B3	CB3 - Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da su área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética

B4	CB4 - Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
B5	CB5 - Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B6	CG1- Que os estudantes formados se convertan en profesionais capaces de analizar, reflexionar e intervir sobre os diferentes elementos que constitúen un sistema económico
B7	CG2 - Que os estudantes coñezan o funcionamento e as consecuencias dos sistemas económicos, as distintas alternativas de asignación de recursos, acumulación de riqueza e distribución da renda e estean en condicións de contribuír ao seu bo funcionamento e mellora
B8	CG3 -Que os estudantes sexan capaces de identificar e anticipar os problemas económicos relevantes, identificar alternativas de resolución, seleccionar as máis axeitadas e avaliar os resultados aos que conduce.
B9	CG4 -Que os estudantes respecten os dereitos fundamentais e de igualdade de oportunidades, non discriminación e accesibilidade universal das persoas con minusvalidez.
C1	CT1-Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	CT2-Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	CT3-Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	CT4-Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	CT5-Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	CT6-Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Coñecer a natureza e funcionalidade do Estado e do Sector Público	A1	B1	C1
	A2	B2	C3
	A3	B3	C4
	A4	B4	C6
	A5	B5	C7
	A6	B6	C8
	A7	B7	
	A8	B8	
	A9	B9	
	A10		
	A12		
Interpretar e valorar o orzamento público	A1	B1	C1
	A2	B2	C3
	A3	B3	C4
	A4	B4	C6
	A5	B5	
	A6	B6	
	A7	B7	
	A8	B8	
	A9	B9	
	A10		
	A11		
	A12		
	A13		

Tomar conciencia dos principais programas de gasto do Estado actual	A1	B1	C1	
	A2	B2	C3	
	A3	B3	C4	
	A6	B4	C6	
	A7	B5	C7	
	A8	B6	C8	
	A9	B7		
	A10	B8		
	A11	B9		
	A12			
	A13			
	Estudio económico da descentralización política e administrativa	A1	B1	C1
		A2	B2	C3
A3		B3		
A4		B4		
A5		B5		
A6		B6		
A7		B7		
A8		B8		
A9		B9		
A10				
A12				
Capacidade de análise crítico dos coñecementos adquiridos e capacidade de aplicación práctica dos conceptos teóricos	A3	B1	C1	
	A4	B2	C3	
	A8	B3	C4	
	A9	B4	C5	
	A13	B5		
		B7		
	B8			
	B9			

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema 1. Facenda pública e sector público	1 Economía pública e actividade financeira. 2. O sector público como tema de actividade financeira. 3. Economía pública; evolución do pensamento e tendencias actuais. 4. Sector público; operacións económicas. Medición 5. O Sector público en España.
Tema 2. Introducción á intervención pública. Eleccións colectivas.	1. As razóns da intervención pública. 2. Fallos do mercado. 3. Eleccións colectivas.
Tema 3. O orzamento público	1. Principios xerais da súa ordenación. 2. Técnicas orzamentais. 3. Gastos e ingresos públicos. 4. Crecemento do gasto público. Teorías explicativas 5. O Estado do benestar. Principais programas de gastos
Tema 4. Introducción á imposición.	1. Conceptos fiscais básicos. 2. Principais categorías dos ingresos públicos. 3. Principios tributarios. 4. Indicadores.

Tema 5. Teoría xeral da imposición	1. Impostos e eficiencia económica. 2. Distorsións fiscais e exceso de gravamen.
Tema 6. Federalismo fiscal	1. Xustificación económica da descentralización. 2. O número de niveis de goberno e división de responsabilidades. 3. Aspectos do financiamento mediante impostos.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A1 A2 A3 A4 A7 A8 A9 A10 A12 A13 B2 B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 C1 C3 C4 C6	17	51	68
Traballos tutelados	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 A13 B2 B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	2	16	18
Presentación oral	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 A13 B2 B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	3	9	12
Obradoiro	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A12 A13 B2 B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	20	20	40
Proba obxectiva	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A12 A13 B2 B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	4	4	8
Atención personalizada		4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.
Traballos tutelados	Crearanse grupos de tres a cinco compoñentes para o desenvolvemento dun traballo proposto polo profesor. A finalidade dos traballos será promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes baixo a tutela do profesor.
Presentación oral	Os estudantes realizarán unha presentación do traballo tutelado realizado e/ou dos casos de estudo propostos polo profesor. Terá unha duración máxima de 15 minutos por grupo. Posteriormente iniciarase un debate
Obradoiro	O estudante se enfrenta ante a descrición dunha situación específica que suscita un problema que ten que ser comprendido, valorado e resolto, individualmente ou por un grupo de persoas. O alumno debe ser capaz de analizar unha serie de feitos, referentes a unha temática particular da materia proposta polo profesor, para chegar a unha decisión razoada, sexa individualmente ou a través dun proceso de discusión en pequenos grupos de traballo (3-5 estudantes)

Proba obxectiva	Proba escrita utilizada para a avaliación da aprendizaxe que pode combinar distintos tipos de preguntas: de conceptos (formular cuestións en forma de pregunta directa sobre conceptos fundamentais da materia), de ensaio (preguntas de certa amplitude por escrito nas que se valora que se proporcione a resposta esperada, combinada coa capacidade de razoamento (argumentar, relacionar, etc.)). Tamén se pode construír con un só tipo dalgunha destas preguntas.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Destinadas a reforzar a aprendizaxe autónoma do alumno mediante o seguimento e a supervisión das distintas actividades programadas en relación aos traballos tutelados (busqueda de datos económicos, fontes bibliográficas, exposición dos traballos, etc)

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 A13 B2 B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	Para a súa avaliación teranse en conta os seguintes aspectos: estrutura, contido, fontes de información utilizadas, a redacción e a análise crítica.	10
Presentación oral	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 A13 B2 B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	Valorarase positivamente o soporte empregado na presentación, o dominio do tema e a capacidade de síntese	10
Obradoiro	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A12 A13 B2 B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	O profesor plantexará os alumnos unha cuestión relacionada coas clases maxistrais o con noticias económicas sobre a actividade do sector público para o seu estudo polo alumno e posterior discusión na aula	30
Proba obxectiva	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A12 A13 B2 B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	Consistirá nun exame escrito que combinará preguntas sobre conceptos fundamentais da materia con preguntas tipo ensaio	50

Observacións avaliación

Observacións de avaliación

A) NORMATIVA DE AVALIACIÓN:

1. Condicións de avaliación: está prohibido acceder á sala de exames con calquera dispositivo que permita a comunicación co exterior e / ou o almacenamento de información.

2. Identificación do alumno: o alumno deberá acreditar

a súa personalidade segundo a normativa vixente.

B) TIPOS DE VALORACIÓN:

1. Cualificación de non presentada: corresponde ao alumno, cando só participa en actividades de avaliación que teñan unha ponderación inferior ao 20% sobre a cualificación final, independentemente da cualificación acadada.

2. Estudantes con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e exención de asistencia á exención de asistencia: agás as datas aprobadas no Consello de Facultade para a proba obxectiva final, para as restantes probas acordarase un calendario específico de datas compatibles ao comezo do curso coa túa dedicación.

C) OPORTUNIDADES DE AVALIACIÓN:

1. Primeira oportunidade: aplicaranse os criterios de avaliación indicados anteriormente nesta sección.

2. Segunda oportunidade: os criterios de avaliación son os mesmos para todas as oportunidades de avaliación, sempre respectando a normativa sobre a segunda oportunidade (artigo 18, sección 5).

3. Convocatoria anticipada: na convocatoria anticipada é posible recuperar os puntos da avaliación continua (resolución de problemas, probas de resposta curta, intervencións durante as clases) mediante preguntas adicionais á proba obxectiva final.

D) OUTRAS OBSERVACIÓNS DE

AVALIACIÓN:

Non se exclúe a posibilidade de realizar exames parciais e liberatorios da materia, anunciados polo profesor como parte do programa docente e que se realizarán antes da primeira oportunidade, gardándose as cualificacións até segunda oportunidade.

Fontes de información

Bibliografía básica	Busto Gisbert, A. (2017): Curso Básico de Hacienda Pública. 4ª edición. Editorial: Civitas, Madrid. Libro amarillo de los PGE: Último texto dponible, Congrso de los Diputados, recurso obtainible en la web Navarro Pascual y Paniagua Soto (2016): Hacienda Pública I y II. Pearson Education Madrid. Rosen H.S. (2016): Hacienda Pública, Mc Graw Hill. Madrid.
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

1. A entrega

dos traballos documentais que se realicen nesta materia: a. Solicitarase en formato virtual e/ou soporte informático b. Realizarase a través de Moodle, en formato dixital sen necesidade de imprimilos². Débese ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores de sostibilidade e nos comportamentos persoais e profesionais.3. Traballarase para identificar e modificar prexuizos e actitudes sexistas, e influirase na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade.4. Facilitarase a plena integración do alumnado que por razón físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimenten dificultades a un acceso axeitado, igualitario e proveitoso á vida universitaria.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías